

Application de l'article 51 du Règlement d'Ordre intérieur du Conseil communal.
Interpellation de N. EL ARBAOUI, Conseillère communale, relative à l'impact du plan "Good Move" et de la pression fiscale sur les indépendants à Anderlecht

N. EL ARBAOUI donne lecture du texte suivant :

N. EL ARBAOUI geeft lezing van de volgende tekst:

Sinds de invoering van het « Good Move »-plan ondervinden talrijke zelfstandigen in Anderlecht ernstige economische gevolgen. De mobiliteitsmaatregelen hebben geleid tot een forse terugval in omzet, een afname van het klantenbestand en een toename van onzekerheid over de toekomst van hun activiteiten. Vandaag stellen we vast dat ondernemers, die jarenlang hebben bijgedragen aan de economische en sociale ontwikkeling van onze gemeente, onterecht worden gestraft.

Bestaande gemeentelijke belastingen die zelfstandigen treffen:

1. Belasting op handelsvestigingen

Sinds 1 januari 2022 is deze belasting van kracht voor handelszaken met een netto handelsoppervlakte van 500 m² of meer, en loopt voorlopig tot 31 december 2025. Van 500 tot 999 m²: €7,32 per m². Vanaf 1.000 m²: €8,45 per m².

2. Aanvullende gemeentebelasting op de personenbelasting.

Het tarief werd door de gemeenteraad verhoogd van 5,5% in 2024 naar 7% in 2025. Hoewel deze belasting niet specifiek op zelfstandigen gericht is, voelen ondernemers dit rechtstreeks in hun personenbelasting.

Een schrijnend voorbeeld is dat van de heer X, een handelaar die sinds 2008 actief is in Anderlecht. Hij heeft altijd correct zijn fiscale verplichtingen nagekomen en lokale werkgelegenheid gecreëerd. Desondanks kreeg hij een belastingaanslag van maar liefst €14.760 euro. Deze opgelegde taks, die hij als onrechtvaardig en disproportioneel ervaart, bedreigt rechtstreeks het voortbestaan van zijn onderneming.

Mijn vragen aan het college zijn als volgt:

1. Welke concrete rechtvaardiging geeft de gemeente voor deze belastingheffing?
2. Welke ondersteuning biedt de Gemeente aan zelfstandigen die financieel worden getroffen door het « Good Move »-plan?
3. Is er een compensatiemechanisme voorzien voor getroffen handelaars?

4. Welke structurele dialoog bestaat er tussen het gemeentebestuur en de zelfstandigen in Anderlecht?

5. Welke initiatieven worden genomen om zelfstandigen aan te trekken en hen in hun groei te ondersteunen?

6. Bestaan er fiscale voordelen of stimuleringsmaatregelen voor nieuwe ondernemingen? 7. Welke strategie heeft de gemeente om het massaal vertrek van zelfstandigen tegen te gaan?

8. Bestaat er een actieplan om het economische weefsel en de werkgelegenheid in Anderlecht te versterken?

Daarnaast wil ik onder de aandacht brengen dat handelaars in onze gemeente geconfronteerd worden met een hele reeks gemeentelijke en gewestelijke belastingen, waaronder:

- Aanvullende gemeentebelasting op de personenbelasting (van 5,5% naar 7%)
- Opcentiemen op de onroerende voorheffing
- Belasting op niet-geadresseerd reclamedrukwerk
- Belasting op uithangborden en reclame-inrichtingen
- Belasting op bankautomaten en financieringsinstellingen

Mijn fundamentele vraag is deze:

Als handelaars zodanig worden belast op lokaal én gewestelijk niveau, hoe kunnen zij dan nog overleven in Anderlecht? Wat is het doel van het gemeentebestuur? Willen we een gemeente creëren waarin enkel mensen leven die afhankelijk zijn van uitkeringen? Of willen we ook plaats maken voor ondernemers die bijdragen aan onze lokale economie, aan werkgelegenheid, aan de uitstraling van onze gemeente?

Daarom vraag ik het college:

Welke concrete, structurele en onmiddellijke stappen zal het gemeentebestuur nemen om zelfstandigen in Anderlecht te ondersteunen, te beschermen én te stimuleren?

B. CHIHI donne lecture du texte suivant :

B. CHIHI geeft lezing van de volgende tekst:

Les élections communales ont eu lieu il y a plus de sept mois, le nouveau Collège est en place depuis près de six mois, et nous n'avons toujours pas eu de discussion publique sur le budget 2025. Pire encore, c'est la presse qui nous informe de la situation budgétaire de la Commune !

Il y a deux semaines, nous avons découvert avec stupeur un article dans la « Dernière Heure » dressant le bilan financier de notre Commune. Cet article nous annonce le début de l'austérité....

Pourtant, pendant la campagne électorale, plusieurs partis de votre majorité avaient promis de ne pas toucher aux impôts de nos concitoyens. Juste après les élections, en janvier, votre première mesure a été une hausse de 30 % des additionnels à l'impôt des personnes physiques, sans aucun document ni explication chiffrée.

Aujourd'hui, la presse nous annonce un déficit de 12,1 millions d'Euros pour l'année 2025.

L'article de la « DH » évoque que la majorité réfléchit à :

- Supprimer les primes de fin d'année des agents communaux ;
- Augmenter l'impôt sur le précompte immobilier ;
- Réduire la prime « Be Home » ;
- Vendre des biens communaux ;

Pire encore, le déficit budgétaire n'intègre pas les conséquences de la mesure phare du gouvernement « Arizona » : la limitation dans le temps des allocations de chômage. Cette réforme va exclure plus de 100.000 demandeurs d'emploi, et des milliers d'Anderlechtoises et d'Anderlechtois se tourneront vers un CPAS déjà au bord du gouffre, sans personnel ni moyens supplémentaires.

Or, cette mesure va s'appliquer au 1 janvier 2026 et à ce stade, nous savons seulement que les compensations du fédéral arriveront à partir de 2027. Je souhaite dès lors poser les questions suivantes :

1. Quand déposerez-vous enfin un vrai budget 2025, complet et chiffré ?
2. Confirmez-vous le déficit de 12,1 millions d'Euros annoncé par la presse ?
3. Confirmez-vous les mesures évoquées par l'article de la « DH » (suppression de primes, hausse du précompte, vente de patrimoine, etc.) ?
4. Comment votre budget préparera-t-il et renforcera-t-il le CPAS pour absorber cet afflux massif d'allocataires, alors que ses équipes sont déjà en sous-effectif et épuisées ?

C. CHERFAN donne lecture du texte suivant :

C. CHERFAN geeft lezing van de volgende tekst:

Je prends la parole aujourd’hui pour relayer une inquiétude profonde, un véritable cri d’alarme émanant des citoyens d’Anderlecht.

Dans un contexte économique déjà tendu, où l’inflation rogne le pouvoir d’achat, où les loyers atteignent des sommets, et où les factures d’énergie pèsent lourdement sur les ménages, vous avez choisi d’ajouter une charge supplémentaire : l’augmentation de l’Impôt des Personnes physiques (IPP).

Cette décision est vécue comme une double peine. Elle touche indistinctement les familles modestes, les travailleurs, les retraités, les jeunes en insertion, tous ceux qui, au quotidien, tentent simplement de s’en sortir dignement.

Et ce, alors que les effets des mesures dites “Arizona” se traduisent déjà par une dégradation visible des services publics, une pression accrue sur les écoles, et un affaiblissement général du tissu social.

Est-ce cela la justice fiscale ? Est-ce cela votre projet pour Anderlecht ?

Cette hausse de l’IPP n’est ni équitable, ni soutenable. Elle traduit un manque de vision à long terme et une absence de volonté d’explorer d’autres voies plus solidaires.

Je vous adresse donc, Monsieur le Bourgmestre, Mesdames, Messieurs les échevins, les questions suivantes :

1. Quelles sont les justifications concrètes de cette augmentation de l’IPP ?
2. Avez-vous procédé à une analyse d’impact rigoureuse sur le quotidien des Anderlechtois et Anderlechtoises ?
3. Quelles compensations sont prévues pour atténuer cette pression fiscale ?
4. Pourquoi n’avoir pas privilégié d’autres pistes budgétaires plus équitables et innovantes, comme des économies ciblées ou une lutte renforcée contre le gaspillage ?

Aujourd’hui plus que jamais, il est temps d’écouter les citoyens, de faire preuve de courage politique, et de poser des choix qui renforcent la solidarité plutôt que de creuser les inégalités.

À Anderlecht, les habitants méritent mieux.

Madame l’Echevine COMER donne lecture de la réponse suivante :

Mevrouw de Schepen COMER geeft lezing van het volgend antwoord:

De Gemeente Anderlecht staat in voor een brede waaier van taken. Het gaat om essentiële burgerlijke zaken zoals identiteitsdocumenten en vergunningen, de organisatie van lokaal onderwijs, met meer dan 35 gemeentescholen, organisatie van kinderopvang, het onderhouden van wegen en pleinen, het reinigen van de straten, beheer van openbare ruimte en groen, maar ook van sociale dienstverlening, investeringen in sociale cohesie en preventie, huisvesting, sport. Daarnaast zorgt de Gemeente ook voor betaalbare zorg door bij te dragen aan de publieke ziekenhuizen “Iris Zuid”, draagt de gemeente ook bij aan het OCMW en aan de politie. Ten slotte staat de Gemeente ook in voor verschillende controles, zoals ook al uitgelegd tijdens de verschillende interpellaties.

Al deze dienstverlening gebeurt niet vanzelf en we willen ook van overtuigd dat onze dienstverlening beter kan, om de verwachtingen en de noden van de bevolking in te lossen. Om deze taken naar behoren uit te voeren, heeft de Gemeente echter middelen nodig. Lokale belastingen vormen daarbij een essentieel onderdeel van de gemeentefinanciën. Zonder die inkomsten dreigt de dienstverlening te verminderen of weg te vallen.

Het is helaas ook zo dat de dienstverlening meer en meer geld kost: de laatste jaren hebben we te maken met een grote stijging van de personeelskosten, energiekosten, extra kosten voor politie, enzovoort waardoor nog meer middelen nodig zijn. Anderlecht heeft een arme bevolking, die juist veel investeringen nodig heeft, maar niet altijd kan bijdragen, waardoor het evenwicht heel moeilijk te maken is.

Met het bestuur proberen we deze middelen zo eerlijk mogelijk te zoeken, er zijn daar zeer veel verschillende evenwichten in te zoeken: tussen de sterke schouders en tussen middelen bij burgers, bij handelaars, bij werkende mensen, tussen het belasten en sanctioneren van overlast, maar ook met voldoende garanties dat de inkomsten er daadwerkelijk komen. Er zijn solide basissen nodig, anders is er onvoldoende financiering en kan de dienstverlening niet gegarandeerd worden. Bij het vastleggen van de tarieven wordt ook een monitoring gedaan met de andere Brusselse gemeenten, om te zien of de tarieven vergelijkbaar zijn.

Het is dus inderdaad zo, mevrouw EL ARBAOUI, dat ook de handelaars belastingen betalen, ook zij hebben er belang bij dat de straten onderhouden worden en dat er veiligheid is. De belasting op de commerciële handelsruimten is inderdaad pas vanaf 500m², wat de meeste kleine handelaars uitsluit. Op enkele heel specifieke uitzonderingen na, zijn de betalers van deze belasting allemaal grote bedrijven, geen kleine zelfstandigen. Daarnaast bestaan er nog een aantal kleine belastingen die, ofwel gericht zijn om overlast te beperken, bijvoorbeeld afval door rondslingerend drukwerk, ofwel ook gericht zijn op grote bedrijven, zoals de banken. De Gemeente heeft wel degelijk contact met de handelaars, vooral door de ondersteuning van de verschillende verenigingen van handelaars. Daarnaast biedt de Gemeente ook specifieke

ondersteuning aan de handelaars: er is het uniek horeca loket en er zijn samenwerkingen met het lokaal economieloket.

Voor wat betreft uw vraag, meneer CHERFAN, in verband met de stijging van de personenbelasting, deze belasting verhoging was inderdaad noodzakelijk om tegemoet te komen aan de stijgende kosten, zoals hierboven al uitgelegd. We hebben zeker een analyse van de impact gemaakt op de bewoners. De personenbelasting is een progressieve belasting, de laagste inkomens betalen deze belasting niet of slechts in beperkte mate, ze stijgt in de mate van het inkomen. Om u een cijfer te geven, in de categorie van de hoogste inkomens zijn er 6500 personen, van de in totaal 63.800 aangiftes. Daar tegenover staat dat meer dan 10.000 aangiften 0 aangiften zijn, die dus geen personenbelasting betalen. Het Anderlechtse percentage van 7% is ook, ten opzichte van alle Belgische Gemeenten nog altijd laag, het komt overeen met het huidige Vlaamse gemiddelde. Verschillende Brussels Gemeenten hebben een hoger percentage dan Anderlecht.

Voor wat betreft uw vraag in verband met het artikel in la “Dernière Heure”, meneer CHIH. Bij het opmaken van de begroting voor 2025 en het driejarenplan van dat loopt tot en met 2027, moeten we opnieuw op zoek naar het een begroting in evenwicht, zonder tekort. Hiervoor zijn eerste ramingen gemaakt van inkomsten en uitgaven, met nog een tekort. Het is daarom dat op een werkvergadering verschillende pistes zijn naar voor geschoven, onder meer door de gewestelijke inspecteur om dit tekort weg te werken. Deze pistes en de cijfers zijn inderdaad gelekt in de pers, maar betreffen geenszins de definitieve maatregelen. Samen met de verschillende diensten, is het college bezig met voorstellen uit te werken. Het is hierbij de bedoeling om besparingen in te voeren die zo min mogelijk de dienstverlening in het gedrang brengen, en inkomsten die gerechtvaardigd zijn. Het is de bedoeling om voor de zomer een begroting te hebben. Zoals bij de grote meerderheid van de Brusselse Gemeenten, duurt het inderdaad langer. Daarvoor zijn verschillende redenen: nieuwe legislatuur, maar ook omdat onze begroting ook dotaties moet inhouden voor het OCMW, maar de OCMW raad die de begroting moet indienen, is pas begonnen eind februari. Voor wat betreft de specifieke vraag in verband met het stopzetten van de werkloosheidsuitkeringen, daar zal al gekeken worden hoe hierop kan geanticipeerd worden, het OCMW is ook al aan het onderzoeken welke maatregelen er nodig zijn, echter wachten we ook nog op informatie in verband met de compensatie die aan de OCMW's zal worden toegekend door de federale overheid.

N. EL ARBAOUI:

Het betekent dus dat als men een groot onderneming heeft, en werkgelegenheid in Anderlecht wil creëren, dat men gestraft moet worden. Als men groter dan 500m² bezit,

dan zal men gestraft worden, want dat is niet erg als die bedrijven dan meer belastingen moeten betalen. Ik vind het wel een hele rare uitleg.

Mevrouw de schepen COMER:

Dat is de bijdrage aan een goede omgeving voor het werk.

N. EL ARBAOUI:

Natuurlijk het is een bijdrage, dat is geen enkel probleem, maar het is een nieuwe taks en ik vind dat gewoon schandalig. Ik ben zelf een ondernemster, ik weet wat het is om belastingen te betalen. Ik vind dat we de ondernemerschap in Anderlecht moeten stimuleren en zeker niet weg van onze gemeente moeten trekken. Hier in Anderlecht, hebben we mensen met een leefloon van 18 tot 64 jaar. Dat bedraagt 7%. in Anderlecht ; in het Brussels Gewest is dat 5%. We zitten echt aan een heel hoge percentage aan leefloon. Kunnen we niet de handelaars stimuleren zodat ze in onze gemeente blijven? Wij moeten ook mensen die sterk zijn aan te moedigen om in onze gemeente te blijven, dat is belangrijk want, anders, creëren we enkel een gemeente met mensen met een leefloon of met een sociale uitkering !

B. CHIH I :

J'ignore toujours quand le Collège va proposer son projet de budget 2025 au Conseil communal. Je n'en ai pas entendu parler dans la réponse de Madame l'Echevine.

Madame l'échevine COMER :

J'ai dit que cela sera au cours de l'été.

B. CHIH I :

Quant aux mesures annoncées dans la presse, vous dites qu'il s'agit d'une fuite. Cela veut-il dire que toutes ces mesures sont fausses, qu'il n'y aura pas d'augmentation de l'IPP, ni de réduction de la prime « Be Home », ni d'une suppression de primes de fin d'année pour le personnel communal ? Pouvez-vous confirmer cela déjà maintenant ou pas ?

Vu le silence de l'Echevine, j'en conclus qu'il n'y a pas de réponse. Pour terminer mon intervention, je voudrais rappeler l'engagement de la majorité. Son accord de majorité

spécifie que le Collège veut continuer à financer les services offerts à la population, sans mise en place de politiques d'austérité. Or, on constate après six mois de mandat qu'il y a déjà eu une hausse d'impôt en janvier, mais on constate également qu'il y a eu une dégradation des services comme la fermeture temporaire des mini-recyparks ou la fermeture du guichet de l'urbanisme. On peut également remarquer l'augmentation de certaines redevances sur certains documents administratifs, ou encore la réduction des prestations et des offres culturelles parce qu'on n'est pas capables d'assurer la sécurité. J'espère donc y voir plus claire au niveau du budget, mais j'avoue que j'ai peur de cette austérité qui s'installe peu à peu.

C. CHERFAN :

Si je comprends bien, les impôts vont augmenter avec les revenus, donc plus on a des revenus, plus on sera taxé. Cela revient tout simplement à pousser les gens à ne pas faire avoir de revenus ! Attention, trop d'impôt tue l'impôt. Ce n'est pas ainsi qu'il faut fonctionner. En augmentant les impôts des sociétés, vous les pousser à investir ailleurs. Vous rendez-vous compte que cela devient une société qui ne veut pas travailler, mais juste chômer, aller au CPAS, et bénéficier des aides !

Il faut transformer les jeunes oisifs en jeunes productifs. Lors de chaque séance du Conseil, je vois des factures pour des centaines de milliers d'euros dans le cadre de marchés publics obscurs, de réparations hors de prix, de contrats qu'on ne comprend même pas, mais lorsqu'on parle des taxes, elles passent sans problème.

Baisser les impôts n'est pas une utopie, c'est une stratégie qu'on doit travailler ensemble. Vous allez étouffer les gens, freiner l'activité et, au final, récolter moins. Il faut du bon sens, faites le ménage dans vos dépenses, allez chercher de l'argent auprès de la Région, investissez intelligemment et redonnez de l'air aux Anderlechtois car ils méritent mieux.